

25.2.2014

B7-0222/2014

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

Olukord Ukrainas
(2014/2595(RSP))

Guy Verhofstadt, Johannes Cornelis van Baalen, Marielle de Sarnez, Ramon Tremosa i Balcells, Louis Michel, Marietje Schaake, Phil Bennion, Jelko Kacin, Sarah Ludford, Izaskun Bilbao Barandica, Norica Nicolai, Catherine Bearder, Hannu Takkula, Ivo Vajgl, Eduard-Raul Hellvig, Jan Mulder, Cecilia Wikström, Gerben-Jan Gerbrandy, Graham Watson, Nathalie Griesbeck, Philippe De Backer, Frédérique Ries, Alexander Graf Lambsdorff, Nils Torvalds, Sonia Alfano, Liam Aylward, Robert Rochefort, Pat the Cope Gallagher, Rebecca Taylor, Justina Vitkauskaitė Bernard
fraktsiooni ALDE nimel

**Euroopa Parlamendi resolutsioon olukorra kohta Ukrainas
(2014/2595(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Euroopa naabruspoliitika, idapartnerluse ja Ukraina kohta, pidades eelkõige silmas oma 6. veebruari 2014. aasta resolutsiooni olukorra kohta Ukrainas¹,
  - võttes arvesse 20. veebruaril 2014. aastal Brüsselis toimunud välisasjade nõukogu erakorralise kohtumise järeldusi Ukraina kohta,
  - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et pärast Ukraina valitsuse otsust peatada assotsieerimislepingu allkirjastamine on sajad tuhanded inimesed tulnud spontaanselt üle kogu riigi tänavatele, et näidata poolehoidu Euroopa integratsioonile; arvestades, et meelevaldajad on Kiievis hõivanud rahumeelselt Iseseisvuse väljaku ning nõudnud jõulisi poliitilisi muudatusi, et sundida valitsust oma otsust muutma;
- B. arvestades, et president Janukovõtš ületas selgelt oma volitusi, andes julgeolekujõududele loa kasutada meelevaldajate vastu lahinglaskemoona ja paigutades snaiprid alates novembri lõpust valitsusvastase ja Euroopa suunalise meelevalduse keskmes olevale Maidani väljakule ja seda ümbritsevate majade katustele; arvestades, et meelevaldajaid ja nende toetajaid hukati Kiievi tänavatel, mis kutsus esile rahvusvahelise pahameele ja hukkamõistu;
- C. arvestades, et samal ajal sõitsid Kiievisse kolm ELi välisministrit kavatsusega olla vahendajaks kompromisslahenduse leidmisele president Janukovõtši ja opositsiooni vahel; arvestades, et neil õnnestus vahendada kokkulepe tegevuskava kohta kriisi rahumeelseks ja demokraatlikuks lõpetamiseks; arvestades, et Venemaa erisaadik aitas samuti kaasa kokkuleppe saavutamisele, kuid ei kaasallkirjastanud seda;
1. avaldab sügavat kaastunnet ohvrite peredele, mõistab tugevalt hukka kõik vägivallateod ning kutsub kõiki Ukraina kodanikke, samuti poliitilisi ja kodanikuühiskonna juhte üles tegutsema äärmise vastutustundega sel Ukraina jaoks ajaloolisel hetkel;
  2. mõistab teravalt hukka brutalse ja ebaproportsionaalse jõukasutamise meelevaldajate vastu, mis põhjustas vägivalda äärmusliku eskaleerumise;
  3. tunneb heameelt Ukraina parlamendi (Ülemraada) vastutustundliku käitumise üle, kui ta täitis täies mahus põhiseadusega ette nähtud ülesandeid ning valitsuse tagasiastumisest ja presidendi tagandamisest tekkinud poliitilise ja institutsioonilise vaakumi; võtab teadmiseks parlamendi seni võetud meetmed ning eriti 2004. aasta põhiseaduse juurde naasmise, otsuse korraldada presidendivalimised 25. mail 2014. aastal, otsuse kutsuda

---

¹ Vastuvõetud tekstid, P7_TA(2014)0098.

tagasi politsei ja julgeolekujõud ning vabastada vanglast endine peaminister Julia Tšmošenko;

4. kiidab Ukraina rahvast kiire võimuvahetuse ning kodanikujuulguse eest viimastel kuudel ning rõhutab, et kõnealused kodanikuühiskonna ja massimeeleavaldused toimivad eeskujuna ning märgivad pöördelist momenti Ukraina ajaloos; rõhutab, et kõnealust demokraatlikku ja kodanikuühiskonna võitu ei tohiks rikkuda kättemaksusoovi, vastaste karistamise ega sisemiste poliitiliste vastuoludega; on arvamusel, et need, kes panid Ukraina kodanike vastu toime kuritegusid ning kuritarvitasid riigi võimu, peaksid sõltumatult kohtu ees vastust andma;
5. nõuab sõltumatu komisjoni asutamist, kes teeks tihedat koostööd Euroopa Nõukogu rahvusvahelise nõuandekomisjoniga ning uuriks meeleavalduste algamisest alates toime pandud inimõiguste rikkumisi;
6. avaldab suurt toetust ja poolehoidu kõigile inimestele, kes on viimase kolme kuu jooksul Kiievis ja igal pool mujal Ukrainas rahumeelselt tänavatele tulnud, et toetada Euroopa põhiväärtuseid, demokraatlikku vastutust, inimõiguste austamist, õigusriigi põhimõtteid ja õigust meelt avaldada, ning väljendab nendega solidaarsust; rõhutab, et demokraatia ei ole enamuse võim, vaid võimude lahususe ja tasakaalustatuse põhimõttel põhinev valitsemisviis;
7. nõuab eelkõige, et komisjon leiaks võimalused, kuidas pakkuda kõigile meeleavalduste ajal vägivalda ohvriks langenutele arstiabi ja tuge, tehes koostööd Rahvusvahelise Punase Risti Komiteega;
8. tunneb heameelt välisasjade nõukogu 20. veebruaril toimunud erakorralise kohtumise järelduste üle, eriti otsuse üle kehtestada sihipärased sanktsioonid, mis hõlmavad varade külmutamist ja inimõiguste rikkumiste eest vastutavate isikute suhtes kehtestatud viisakeeldu, ning peatada kõigi siserepressioonideks kasutada võidavate seadmete ekspordilitsentsid; võtab teadmiseks äärmiselt suure mõju, mida need sanktsioonid on avaldanud Ukraina avalikkuse arvamusele, ja on seisukohal, et need meetmed oleks saanud juba varem vastu võtta;
9. on seisukohal, et sihipärased, paindlikud, üksikud sanktsioonid ja piiravad meetmed tuleks säilitada Ukrainale suunatud ELi poliitika osana sellel üleminekuperioodil ja neid tuleks täiendada liikmesriikide tõsiste jõupingutustega võitluseks rahapesu ja varade varjamise vastu;
10. nõuab kõikide meeleavaldajate ja ebaseaduslikult kinnipeetavate poliitvangide kohest ja tingimusteta vabastamist, kõikidest nende vastu esitatud süüdistustest loobumist ja nende poliitilist rehabiliteerimist;
11. loodab, et Ülemraadas viimastel päevadel moodustunud konstitutsiooniline enamus loob aluse sellise rahvusliku dialoogi algamisele, millesse on kaasatud Ukraina ühiskonna kõik demokraatlikud jõud, et saavutada poolte vahel tõeline leppimine, pidada põhjalikke arutelusid Ukraina rahvuse tuleviku teemal ja säilitada riigi ühtsus; kutsub Ukraina parlamenti ja ametisseasuvat valitsust üles kaitsma riigis elavate vähemuste õiguseid ja vähemuskeelte kasutamist;

12. juhib tähelepanu asjaolule, et ettepanek assotsieerimislepingu allkirjastamiseks kehtib endiselt ja EL on valmis sellele alla kirjutama kohe, kui praegune poliitiline kriis on lahendatud ja kui 2012. aasta detsembris kohtunud välisasjade nõukogu seatud tingimused on täidetud; rõhutab, et assotsieerimislepingu allkirjastamine ja rakendamine annab Ukraina koostööle ELiga kindla põhja ning lihtsustab riigi poliitilisi ja majanduslikke reforme;
13. ootab, et nõukogu ja komisjon peaksid kinni oma lubadustest ja jätkaksid Ukraina aitamist sügavast poliitilisest ja majanduskriisist väljumisel, eelkõige seoses võimalike kiireloomuliste finantsvajadustega, mis on muu hulgas tingitud Venemaa Föderatsiooni otsusest peatada Ukraina võlakirjade ostmiseks teise osamakse tegemine;
14. kutsub eelkõige nõukogu ja komisjoni üles suurendama pingutusi Rahvusvahelise Valuutafondi, Maailmapanga, Euroopa Rekonstruktsiooni- ja Arengupanga ning Euroopa Investeerimispanga kaasamiseks, et võtta võimalikult kiiresti vastu konkreetsete rahalise toetuse meetmete pikaajaline pakett, millega aidata Ukrainal võidelda majandusliku ja sotsiaalse olukorra halvenemise vastu ja anda majanduslikku abi, et alustada Ukraina majanduse jaoks vajalikke põhjalikke ja ulatuslikke reforme; nõuab seega rahastajate konverentsi korraldamist ilma põhjendamata viivitusega;
15. tunnistab, et laialt levinud korrupsioon piirab jätkuvalt Ukraina arengupotentsiaali ja õõnestab kodanike usaldust oma riigi institutsioonide vastu; nõuab seetõttu tungivalt, et uus valitsus tõstaks korrupsioonivastase võitluse oma tegevuskavas esikohale;
16. on seisukohal, et ELi ja Ukraina vahelise viisavabaduslepingu lõpuleviimine on parim viis reageerida nendele Ukraina kodanikuühiskonna ja üliõpilaste üleskutsetele, kes viimastel päevadel on Ukraina Euroopa-suunalise valiku toetuseks riigi väljakutel meelt avaldanud; juhib tähelepanu asjaolule, et kõnealune leping kiirendab ja hõlbustab kodanikuühiskondade vahelisi vahetusi ja inimestevahelisi kontakte, suurendades nii vastastikust mõistmist ja andes Ukraina avalikkusele võimaluse tutvuda Euroopa standardite ja heade tavadega kõigis valdkondades; nõuab, et kuni lepingu sõlmimiseni kehtestataks viivitamata ajutised, väga lihtsad ja tasuta viisamenetlused;
17. rõhutab, et põhjaliku ja laiaulatusliku vabakaubanduslepingu sätted ei põhjusta Venemaa Föderatsioonile ärilisi probleeme ja et assotsieerimisleping ei mõjuta ajaloolisi sidemeid Ukraina ja tema idanaabrite vahel; juhib tähelepanu sellele, et poliitiline stabiilsus, prognoositavus ja majanduslik õitseng jäävad ühisteks eesmärkideks;
18. rõhutab, et ilma Venemaa konstruktiivse ja õiguspärase panuseta ei ole võimalik saavutada Ukrainas püsivat poliitilist lahendust, kuid lükkab tagasi idee Euroopa uuest jaotamisest mõjualade alusel;
19. kutsub Moskvat üles suhtuma küsimusse konstruktiivselt ja peatama kättemaksumeedmed ja kohatu surve, mille eesmärk on õõnestada naaberriikide suveräänsust õigust oma tuleviku üle ise otsustada, ning looma Ukraina jaoks tingimused, mis võimaldavad tal saada kasu kahepoolsetest suhetest nii ELi kui ka Venemaaga; nõuab tungivalt, et EL ja tema liikmesriigid kõneleksid Venemaaga ühel häälel selliste idapartnerluse riikide Euroopa-suunaliste püüdluste toetuseks, kes

vabatahtlikult otsustavad oma suhteid ELiga süvendada; kutsub ELi sellega seoses üles toetama Ukrainat ja kõiki teisi idapartnerluse riike WTOs ja muudes rahvusvahelistes organisatsioonides kõikides Venemaa Föderatsiooniga toimuvates vaidlustes;

20. kutsub peale selle komisjoni üles tegema Ukraina ametivõimudega koostööd, et leida võimalused, kuidas neutraliseerida Moskva assotsieerimislepingu allkirjastamise vastaste meetmete mõju;
21. kutsub komisjoni, Euroopa Nõukogu ning OSCE/ODIHRi üles pakkuma tugevdatud valimiste-eelset tuge ning korraldama ulatuslikku pikaajalist valimiste vaatlemise missiooni, et 2014. aasta 25. maiks planeeritud presidendivalimised toimuksid vastavalt kõrgeimatele standarditele ning et nende tulemus oleks täielikult õiguspärane;
22. märgib, et ELi kommunikatsioonistrateegia partnerriikides ei ole veel tulemuslik; nõuab tungivalt, et komisjon teeks sellega seoses rohkem pingutusi, et selgitada assotsieerimislepingu võimalikku kasu ja eeliseid avalikku arvamust kujundavatele asjakohastele rühmadele;
23. väljendab toetust kodanikuühiskonna ja pooltest sõltumatule algatusele luua nn Maidani platvorm, et töötada välja strateegia, mille eesmärk on teha lõpp sügavalt juurdunud korruptsioonile Ukrainas;
24. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikide valitsustele, Ukraina presidendile, valitsusele ja parlamendile, Euroopa Nõukogule ning Venemaa Föderatsiooni presidendile, valitsusele ja parlamendile.